

Heptranchias perlo (Bonnaterre, 1788)

Επτακαρχαρίας, Sharpnose Sevengill Shark

■ **Κατηγορία κινδύνου στην Ελλάδα:** Τρωτό VU [A2d+3d+4d]

■ **Κατηγορία κινδύνου διεθνής:** Σχεδόν απειλούμενο NT / **Στη Μεσόγειο:** Τρωτό VU

Summary: The species is distributed globally in temperate and tropical seas, excluding the Northeast Pacific. It is found on the outer continental and insular shelves and upper slopes in depths of 100 to 400 m, also inshore and down to 1,000 m. It feeds on small sharks and rays, small bony fish, shrimps, crabs, lobsters, squid and cuttlefish and it is ovoviparous. There are few data available on current and past catches and species specific catch data are needed. In the Mediterranean *H. perlo* is reported as being quite frequent in Sicilian waters at the beginning of the 20th century, with 40-60 small specimens caught every day. The MEDITS trawl survey programme of the northern Mediterranean only recorded this species in 12 of 6,336 hauls, suggesting that the species is rare across this area. In Greece it is considered as Vulnerable.

Εξάπλωση, πληθυσμιακά στοιχεία και τάσεις: Η γεωγραφική εξάπλωση του είδους είναι παγκόσμια, με περιοριστικό παράγοντα το ότι είναι προσαρμοσμένο να ζει σε θερμά και τροπικά νερά. Απαντάται στον Ατλαντικό, στην Μεσόγειο, στον Ινδοειρηνικό και στον Ειρηνικό Ωκεανό, με εξαίρεση την περιοχή του βορειοανατολικού Ειρηνικού ωκεανού. Απαντάται σε όλες τις ελληνικές θάλασσες. Συλλήψεις του από ελληνικά αλιευτικά σκάφη έχουν καταγραφεί στο Ιόνιο πέλαγος, στο Αιγαίο πέλαγος, στο Κρητικό πέλαγος και στη Λεβαντίνη, αλλά είναι σπάνιες. Η κατάσταση του πληθυσμού του είδους είναι αβέβαιη, αλλά υπάρχει υποψία ότι μειώνεται σε περιοχές συστηματικής αλιείας βαθύβιων ψαριών και γαρίδων. Σύμφωνα με στοιχεία από τις αρχές του 20ού αιώνα, το είδος ήταν αρκετά άφθονο στην περιοχή της Σικελίας, με συλλήψεις που έφταναν τα 40-60 μικρά ανά ημέρα. Στο πρόγραμμα MEDITS το είδος καταγράφηκε μόνο σε 12 από τις 6.336 σύρσεις με μηχανότρατα, δείχνοντας ότι είναι σπάνιο στις βόρειες περιοχές της Μεσογείου. Η παρουσία του στις ελληνικές θάλασσες τα τελευταία χρόνια έχει διαπιστωθεί από διάφορους ερευνητές, ωστόσο δεν υπάρχει εκτίμηση για το ποσοστό του πληθυσμού που απαντάται σε αυτές (Megalofonou *et al.* 2005a, Megalofonou & Bardamaskos 2007).

Οικολογία: Απαντάται συνήθως ανοιχτά της πηγειρωτικής κροπίδας, σε βάθος που κυμαίνεται από 100 έως 400 μ., καθώς και κοντά σε αυτή, σε μεγαλύτερο όμως βάθος, που φτάνει τα 1.000 μ. Θεωρείται αδηφάγος μονομάχος του βυθού. Τρέφεται με νηκτόν (κυρίως μικρού μεγέθους ψάρια και καλαμάρια) και ζωοβένθος. Η συμπεριφορά του όταν αιχμαλωτίζεται είναι επιθετική. Το μήκος του φτάνει τα 140 εκ. Το σώμα του είναι λεπτό και ο κεφαλή του στενή, με μακρύ ρύγχος. Έχει επτά ζεύγη βραγχιακών σχισμών. Είναι ωοζωοτόκο είδος και γεννά 9-20 μικρά μήκους 25 εκ. Ο χρόνος διπλασιασμού των πληθυσμών του ξεπερνά τα 14 έτη.

Απειλές: Αν και είναι είδος περιορισμένης εμπορικότητας, αλιεύεται είτε για το συκώτι του είτε τυχαία, από εργαλεία για άλλα βαθύβια ψάρια. Η κυριότερη απειλή στη Μεσόγειο είναι η υπεραλίευσή του. Τα νεαρά άτομα είναι ιδιαίτερα ευάλωτα στην αλιεία με μηχανότρατα. Επίσης, αποτελεί παράπλευρο αλιεύμα στην αλιεία μεγάλων πελαγικών ψαριών. Στην Ελλάδα σπάνιες είναι οι περιπτώσεις που απορρίπτεται πίσω στη θάλασσα, διότι έχει εμπορική αξία (Megalofonou *et al.* 2005a, Megalofonou & Bardamaskos 2007).

Μέτρα διατήρησης που υπάρχουν: Δεν υφίστανται προς το παρόν μέτρα προστασίας και διατήρησης των πληθυσμών του είδους.

Μέτρα διατήρησης που απαιτούνται: Χρειάζεται να ληφθούν μέτρα, τόσο σε επίπεδο αλιευτικής πολιτικής όσο και σε επίπεδο έρευνας, με σκοπό την ανάκαμψη των πληθυσμών του. Ειδικότερα, είναι αναγκαίο να οργανωθούν και να υλοποιηθούν ερευνητικά προγράμματα για τη συστηματική παρακολούθηση και καταγραφή των παράπλευρων συλλήψεων και των εκφορτώσεων του είδους, με άμεσο στόχο την εκτίμηση του αποθέματος στη Μεσόγειο και την υιοθέτηση και εφαρμογή μέτρων προστασίας. Επίσης, θα πρέπει να πραγματοποιηθεί πλατιά ενημέρωση των αλιέων, των εμπόρων αλλά και των αρμόδιων αρχών, ώστε να αναγνωρίζεται το είδος και να αποφεύγεται η σύλληψη και εμπορία του, ιδιαίτερα των νεαρών ατόμων.